

KLUMME TIL IKON

To veje en bevægelse

”Religionerne er menneskets vej til Gud, mens kristendommen er Guds vej til mennesket.” Denne antagelse høres ofte i religionsdebatten. Det ser umiddelbart ud som en fiks måde at klargøre forholdet på, som absolut er til kristendommens fordel. Religionernes vej er menneskets forsøg på at behage Gud, og det er underforstået, at den vej ender blindt, eller endda med fortabelse.

Påstanden holder bare ikke, for i kristendommen er der (også) en vej at gå og i religionerne kommer Gud til mennesker. Med det udgangspunkt kan mødet mellem Gud og mennesket beskrives anderledes.

Menneskets vej i religionerne kan betragtes som et gensvar på det guddommelige kald eller åbenbaring. Gennem dogmedannelse, ritualer og åndelige øvelser søger man at etablere og vedligeholde forbindelsen med det guddommelige. Og i den betydning er kristendommen en religion.

Guds vej til mennesket findes i alle religioner. Gud taler gennem profeter i den jødiske tradition, shamaner i den indianske spiritualitet og gennem guruer og oplyste mennesker i Østen og så videre. Det guddommelige manifesterer sig uafhængigt af menneskets indsats. Et menneske bliver oplyst af nåde. Jeg er overbevist om, at Gud ved Helligånden åbenbarer sig i al indsigt, der leder til sandt og sundt liv i bevidstheden om Gud og sin egen uformåen.

I Østortodoks teologi findes et godt bud på sammenhængen mellem de to veje. Menneskets vej mod at komme til og at erkende Gud beskrives som den aktive vej. Det er menneskets bestræbelser gennem bøn, åndelige øvelser, afkald og sindets renselse. Guds vej til mennesket er den passive vej, hvor Gud kommer til mennesket i nåde, gennem sin åbenbaring i skaberværket og inkarnationen.

Så i stedet for at opfatte Guds og menneskets vej som to forskellige veje, kan man i virkeligheden tale om den samme vej, der går i to forskellige retninger. Og se en dynamisk vekselvirkning mellem de to bevægelser. En bevægelse fra skaberen vækker en stræben i skabelsen. Eller som en vis mand har udtalt: mennesket bidrager 100 procent og Gud gør sit 100 procent.